

MỤC LỤC

NỘI DUNG	Trang
I. PHẦN MỞ ĐẦU	Trang 1
1. Lý do chọn đề tài	Trang 1-2
2. Mục tiêu – Nhiệm vụ của đề tài	Trang 3-4
3. Đối tượng nghiên cứu	Trang 4
4. Giới hạn của đề tài	Trang 4
5. Phương pháp nghiên cứu	Trang 4
II. PHẦN NỘI DUNG	Trang 4
1. Cơ sở lý luận	Trang 4-5
2. Cơ sở thực tiễn (Thực trạng)	Trang 5
3. Nội dung và hình thức của giải pháp	Trang 6
a. Mục tiêu của giải pháp, biện pháp	Trang 6
b. Nội dung và cách thức thực hiện giải pháp, biện pháp	Trang 6-14
c. Mối quan hệ giữa các giải pháp, biện pháp	Trang 14-15
d. Kết quả khảo nghiệm, giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu, phạm vi và hiệu quả ứng dụng	Trang 15-16
III. PHẦN KẾT LUẬN – KIẾN NGHỊ	Trang 16
1. Kết luận	Trang 16
2. Kiến nghị	Trang 17
TÀI LIỆU THAM KHẢO	Trang 18
MỤC LỤC	Trang 19

BẢNG TÓM TẮT SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

1. Tên đề tài:

“Rèn luyện lý năng học môn âm nhạc cho học sinh lớp 1 trường tiểu học Nguyễn Bá Ngọc.”

2. Nội dung, lĩnh vực đề tài:

Nghiên cứu và đưa ra một số giải pháp Rèn luyện lý năng học môn âm nhạc cho học sinh lớp 1 trường tiểu học Nguyễn Bá Ngọc.

3. Sơ lược bản thân:

Họ Và Tên:

Chức vụ: Giáo viên

Bộ môn giảng dạy: Âm nhạc

4. Nội dung tóm tắt của sáng kiến:

Tôi đã vận dụng một số giải pháp để rèn luyện kỹ năng học môn âm nhạc cho học sinh lớp 1 ở trường tôi đang giảng dạy:

- Rèn luyện kỹ năng đọc lời ca
- Rèn luyện kỹ năng đọc nhạc ký hiệu bàn tay
- Rèn luyện kỹ năng sử dụng đa bộ gõ
- Rèn luyện kỹ năng vận động bộ gõ cơ thể
- Rèn luyện kỹ năng hát và múa phụ họa cho bài hát trước lớp
- +Phạm vi áp dụng: Khối lớp 1 trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc
- +Thời điểm áp dụng: Học kỳ II năm học 2020-2021

+ Hiệu quả mang lại: Sau một thời gian rèn luyện nâng cao kỹ năng học âm nhạc cho học sinh lớp 1 theo chương trình GDPT 2018 thì bản thân nhận thấy các em tiến bộ rõ rệt các hứng thú tham gia các kỹ năng biểu diễn, kỹ năng sử dụng các nhạc cụ gõ, kỹ năng sử dụng ký hiệu bàn tay hầu như các kỹ năng trên đều mang đến cho các em một sự tự tin rất mãnh liệt vào bản thân mình. Và kết quả đó được chứng minh bằng kết quả khảo sát cho thấy học sinh hoàn thành tốt chiếm tỉ lệ 38,8% học sinh hoàn thành chiếm tỉ lệ 61,2% và không có học sinh chưa hoàn thành.

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Âm nhạc là một loại hình nghệ thuật sử dụng âm thanh để diễn tả cảm xúc, thái độ, nhận thức và tư tưởng của con người. Âm nhạc là một phần thiết yếu của các nền văn hóa, gắn bó và ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống xã hội. Âm nhạc làm phong phú những giá trị tinh thần của nhân loại, là phương tiện giúp con người khám phá thế giới, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống

Trong nhà trường giáo dục âm nhạc tạo cơ hội cho học sinh được trải nghiệm và phát triển năng lực âm nhạc, biểu hiện của năng lực thẩm mỹ thông qua sự thể hiện âm nhạc, cảm thụ âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc, góp phần phát hiện và bồi dưỡng những học sinh có năng khiếu âm nhạc. Thông qua các bài hát các nội dung bài hát, các hoạt động âm nhạc và phương pháp giáo dục của nhà sư phạm, giáo dục âm nhạc góp phần phát triển ở học sinh các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm, cùng các năng lực tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo để trở thành những công dân phát triển toàn diện về nhân cách, hài hòa về thể chất và tinh thần.

Môn Âm nhạc là một môn học cốt lõi thuộc nhóm môn Giáo dục nghệ thuật Theo chương trình GDPT 2018 là chương trình tập trung phát triển năng lực âm nhạc, biểu hiện của năng lực thẩm mỹ trong lĩnh vực âm nhạc thông qua nội dung giáo dục với những kiến thức cơ bản, thiết thực, chú trọng thực hành góp phần phát triển hài hòa đức, trí, thể, mỹ và định hướng nghề nghiệp cho học sinh. Với sự kế thừa và phát huy những ưu điểm của chương trình âm nhạc hiện hành, đồng thời tiếp thu kinh nghiệm học hỏi công tác giảng dạy trong nhiều năm qua, với môn âm nhạc lớp 1 hiện nay được lồng ghép với nhiều hình thức đa dạng và phong phú nhằm đáp ứng nhu cầu, sở thích của học sinh tạo được cảm xúc niềm vui và hứng thú học tập

Trong chương trình GDPT 2018 thì môn Âm nhạc được tập trung và hình thành các năng lực như:

Thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc. Học sinh biết trình bày biết thưởng thức biết kết hợp và vận dụng kiến thức kỹ năng âm nhạc vào thực tiễn. Tuy nhiên để đạt được những năng lực và kỹ năng đó thì đòi hỏi học sinh phải có lượng kiến thức và kỹ năng vững chắc.

Qua thực tế giảng dạy, bản thân nhận thấy rằng với lượng kiến thức mới mà chương trình của môn âm nhạc đưa ra dành cho học sinh lớp một thì đòi hỏi người giáo viên phải nắm vững những kỹ năng cơ bản để rèn luyện giúp các em học sinh lớp một tiếp nhận và lĩnh hội kiến thức của môn học một cách hiệu quả nhất. Trên thực tế đại đa số các em nhất là học sinh lớp 1 đều rất thích học môn âm nhạc. Song

việc đưa ra các kỹ năng rèn luyện, hình thức giảng dạy để phù hợp và mang lại hiệu quả cao đang là vấn đề được rất nhiều giáo viên quan tâm. Đặc biệt năm nay lại là một năm mà các em học sinh lớp một mới bắt đầu hình thành môn học với chương trình mới chương trình có nhiều sự đổi mới về nội dung học của các em, trong chương trình có nhiều nội dung hoàn toàn mới đòi hỏi giáo viên phải thực sự nắm vững nội dung sách giáo khoa cũng như các tài liệu liên quan đến chương trình GDPT 2018. Bởi chúng ta cũng biết rất rõ việc dạy hát cho học sinh lớp Một chủ yếu là hình thức truyền khẩu, thầy đọc trò đọc theo, thầy hát trò hát theo. Vì hầu hết các em đọc chưa rành, thậm chí một số em chưa đọc được chữ. Chính điều này làm cho tiết học trở nên nhàm chán, học sinh thụ động và đâu đó chúng ta lại thấy bóng dáng của phân môn Tập đọc.

Vì thế để có thể khắc phục được vấn đề này, bản thân người giáo viên âm nhạc cần phải có biện pháp rèn luyện những kỹ năng, hình thức giảng dạy phù hợp mà chương trình GDPT mới 2018 đã đề ra để áp dụng từ các hoạt động như kỹ năng đọc lời ca, kỹ năng vận dụng sáng tạo, kỹ năng đọc nhạc theo ký hiệu bàn tay, kỹ năng vận dụng bộ gõ cơ thể vào bài hát hay như kỹ năng phát triển tai nghe thông qua nội dung nghe nhạc..... Nhằm kích thích sự ham học, tạo hứng thú và chủ động chiếm lĩnh kiến thức. Từ đó giúp học sinh lớp Một có kỹ năng học hát cũng như hoạt động âm nhạc hiệu quả và chất lượng hơn. Và đây cũng chính là lí do để bản thân chọn đề tài “ ***Rèn luyện kỹ năng học môn âm nhạc cho học sinh khối lớp 1 trường TH Nguyễn Bá Ngọc.***” Với mong muốn tạo sự hứng thú cho các em học sinh lớp một trong hoạt động học âm nhạc nhằm phát triển nâng cao chất lượng dạy và học của bộ môn âm nhạc nói chung và tại Trường Tiểu Nguyễn Bá Ngọc nói riêng.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài

Mục tiêu của chương trình âm nhạc là giúp học sinh hình thành và phát triển năng lực âm nhạc thông qua các hoạt động học đa dạng để trải nghiệm và khám phá nghệ thuật âm nhạc, nuôi dưỡng cảm xúc góp phần hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất: *yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm* và năng lực chung như: *tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo*. Quá trình phát triển năng lực âm nhạc là quá trình rèn luyện các kỹ năng thực hành, luyện tập, biểu diễn, ... một cách thường xuyên và lâu dài. Vì vậy trong mỗi tiết học, người giáo viên cần linh hoạt và xác định mục tiêu với một số yêu cầu cụ thể với nội dung và thời lượng dạy học để tập trung hướng dẫn học sinh thực hành luyện tập. Giáo viên đóng vai trò là người cố định, định hướng hướng dẫn cho học sinh thực hiện các hoạt động cụ thể. Từ đó các em có thể khám phá, chiếm lĩnh kiến thức, rèn luyện kỹ năng của bản thân phát huy tính tích cực chủ động sáng tạo của học sinh,

tăng cường khả năng tự học, tự rèn, tự khám phá, tự đánh giá. Tăng cường sự tương tác giữa giáo viên và học sinh, giữa học sinh và học sinh và để đạt được những điều nêu trên thì cần phải có những kỹ năng cơ bản và nhất định để từ đó hình thành cho học sinh kỹ năng học âm nhạc. Chính vì vậy bản thân đã đề ra một số kỹ năng cần rèn để các em học sinh lớp Một học tốt môn âm nhạc hơn.

3. Đối tượng nghiên cứu

Khối lớp 1 trường TH Nguyễn Bá Ngọc - xã Bình Thuận – TX Buôn Hồ.

4. Giới hạn của đề tài

Do thời gian nghiên cứu có hạn, nên bản thân chỉ nghiên cứu: Rèn luyện kỹ năng học âm nhạc cho học sinh khối lớp 1 theo chương trình giáo dục phổ thông mới 2018 tại Trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc - xã Bình Thuận – TX Buôn Hồ.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp quan sát.
- Phương pháp vấn đáp.
- Phương pháp trực quan.
- Phương pháp thực hành- luyện tập.
- Phương pháp điều tra.
- Phương pháp thống kê.

II. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lí luận

Âm nhạc là môn nghệ thuật tác động rất mạnh đến cảm xúc con người. Nó đòi hỏi người học phải có sự yêu thích, sự đam mê và có một chút “năng khiếu”. Thông qua những câu hát, lời ca, cử chỉ, điệu bộ, giúp các em nhận thức những hình tượng âm thanh, giai điệu, kích thích cảm xúc của các em, giúp các em cảm thụ những giai điệu đẹp qua từng bài hát, từng câu nhạc.

Ở độ tuổi 6, 7, 8 hoạt động học tập chưa có đối tượng cụ thể các em lĩnh hội kiến thức chủ yếu dựa vào trực quan và thực hành. Học sinh rất hiếu động, dễ nhớ đồng thời cũng rất mau quên. Sang độ tuổi 9, 10 hoạt động học tập là có đối tượng, có chủ đề, đối tượng là hoạt động khoa học, là tri thức, là mối qua hệ xã hội và các kỹ năng, kỹ xảo ...Nhu cầu nhận thức của học sinh Tiểu học đang phát triển. Hành vi và thói quen đạo đức đang hình thành. Các em giàu cảm xúc, sống bằng tình cảm, thích sinh hoạt tập thể và múa hát. Xét về mặt tình cảm, các em rất dễ xúc động trước những cái hay, cái đẹp biểu hiện trong cuộc sống ...

Giáo viên Tiểu học là người hình thành ở các em những cơ sở ban đầu cho sự tiếp thu nghệ thuật âm nhạc và phát hiện những mầm non có năng khiếu âm nhạc để

sớm có điều kiện bồi dưỡng các em thành nhân tài của đất nước. Muốn vậy, GV dạy môn Âm nhạc phải có hiểu biết cơ bản về lý thuyết âm nhạc, phải rèn luyện để có những kỹ năng thực hành giúp các em hát kết hợp gõ đệm đúng với tất cả sắc thái biểu cảm và hình thành ở các em cảm xúc và thị hiếu lành mạnh.

Vì vậy, với đề tài này tôi xin đưa ra một số suy nghĩ của mình với mong muốn góp phần trao đổi kinh nghiệm, chia sẻ học tập lẫn nhau để cùng tiến bộ, cùng đi đến giải pháp rèn luyện kỹ năng học môn âm nhạc tốt nhất giúp học sinh của chúng ta đạt được kết quả tốt nhất đối với môn Âm nhạc.

2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu

Theo chương trình GDPT 2018 là một chương trình mới được áp dụng bắt đầu từ năm học 2020 – 2021 đối với các em học sinh lớp Một. Bản thân là một giáo viên âm nhạc giảng dạy trong nhiều năm qua nhận thấy rằng năm nay các em học sinh lớp một được lĩnh hội với lượng kiến thức phong phú và đa dạng. Tuy nhiên so với lứa tuổi của các em thì nội dung của một tiết học như hiện nay là khá nặng đối với các em. Các em chưa đọc thông viết thạo nhưng lại phải học lượng kiến thức khá nhiều so với 1 tiết học chỉ có 35 phút với 2 nội dung có một số tiết các em tiếp cận kiến thức hoàn toàn mới.

Thời lượng của môn học quá ít so với nội dung mục tiêu của bài học yêu cầu 1 tuần các em chỉ học 1 tiết âm nhạc nên điều kiện rèn luyện và phát triển năng khiếu của các em còn hạn chế.

PHHS ít quan tâm tới môn học âm nhạc của các em do quan niệm của phụ huynh là họ nghĩ môn Âm nhạc là một môn học chỉ để giải trí không giúp cho các em được nhiều đến việc học của các môn chính, bên cạnh đó ý thức hứng thú học tập và rèn luyện tính tự học chưa cao.

Từ những nguyên nhân tác động trên thì đòi hỏi người giáo viên phải có những biện pháp kỹ năng cụ thể để tạo được sự hứng thú học tập cho các em. Bản thân giáo viên phải định hướng và từng bước giúp các em học sinh nhất là học sinh lớp Một có được sự tự tin hào hứng khi tham gia học môn âm nhạc, từ đó mới dần dần phát triển rèn luyện các kỹ năng học âm nhạc cho các em.

Qua thực tế giảng dạy môn Âm nhạc của “Bộ sách kết nối tri thức với cuộc sống”. Tại Trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc bản thân nhận thấy năm nay các em nắm được kiến thức khá chậm vì lý do trong năm qua các em nghỉ dịch COVID 19 khá dài, dẫn đến lượng kiến thức của các em còn hạn chế. Việc đọc chữ và viết chữ của các em còn gặp nhiều khó khăn dẫn đến các môn học khác cũng khó khăn theo trong đó có môn Âm nhạc, qua một số giờ dạy bản thân nhận thấy các em tiếp thu bài chậm và ít hứng thú với môn học. Chính vì vậy để có được một tiết học trở nên

năng nhất định tạo nền tảng mới để các em học sinh lĩnh hội kiến thức một cách hứng thú hài hòa và đạt hiệu quả.

A. Rèn luyện kỹ năng đọc lời ca

Với các em HS lớp Một để hát được trọn vẹn một bài hát, thì việc đầu tiên phải đọc được lời ca, tuy nhiên ở lớp Một nhiều em chưa biết đọc chữ đó là việc khó khăn đầu tiên mà chính bản thân người GV phải đưa ra được một số phương pháp sáng tạo để giúp các em có được kỹ năng đọc thuộc lời ca nhanh nhất và hiệu quả nhất. Trên thực tế hầu như các em chỉ đọc theo truyền khẩu, thầy cô đọc thì HS đọc theo, thầy cô hát thì học sinh hát theo, không giống như ở các khối lớp 2,3,4,5 GV chỉ đọc mẫu qua một lần thì HS có thể đồng thanh đọc được. Riêng với các em lớp Một là một điều gì đó đặc biệt nhất, mà đòi hỏi GV phải có tâm, có tầm và có sự sáng tạo đổi mới trong dạy học thì mới phát huy hết sự hứng thú học tập của các em. Chính sự ngây thơ hồn nhiên của các em đã mang lại hiệu quả tốt nhất cho tiết học và để đạt được điều đó bản thân đã đưa ra một vài kỹ năng giúp các em nhanh thuộc và nhớ lời ca.

Để giúp các em học sinh lớp Một nhanh thuộc và nhớ lời ca của bài hát nhanh hơn, bản thân đã thực hiện kỹ năng hướng dẫn các em đọc lời ca bằng hình thức đọc lời ca. Tách tiếng bằng mô hình Vuông, tròn, tam giác, ...

+ Đọc lời ca bằng hình thức tách tiếng câu từ theo vần

Tách tiếng bằng hình thức ngắt câu ba chữ câu hai chữ theo vần phù hợp với ca từ với lứa tuổi của các em lớp một, để các em dễ hình dung và dễ nhớ lời ca đồng thời giáo viên kết hợp với các động tác cơ thể áp dụng vào lời ca. Ví dụ giáo viên vừa đọc vừa cho học sinh vận động theo tay, nghiêng đầu, bước chân, những động tác này kết hợp với đọc lời ca ngắt từ theo âm điệu của bài hát sẽ làm cho học sinh dễ nhớ và nhanh thuộc lời ca của bài hát hơn từ đó khi bước vào học hát từng câu thì các em sẽ không còn bị lúng túng bởi không nhớ được ca từ. Chính vì vậy tôi đưa ra biện pháp tách từ tách tiếng trong câu hát lớn thành từng câu nhỏ và kết hợp các động tác của cơ thể để học dễ nhớ và dễ thuộc lời hơn

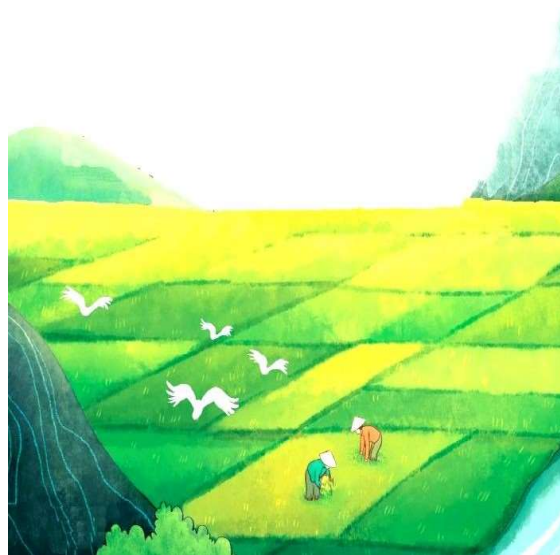
Ví dụ: Bài hát “Vào rừng hoa” nhạc và lời Việt Anh. Có lời ca như sau

*Cầm tay nhau / cùng đi chơi,
đi khắp nơi / hái bông / hoa tươi
Vào đây chơi / rừng hoa tươi
chim lú lo / hót nghe / vui vui
Vào rừng / xem hoa / nghe tiếng chim / rừng reo ca
Tìm vại / bông hoa / cùng hái / đem về nhà.*

+ Đọc lời ca bằng hình ảnh trực quan sinh động

Ví dụ: “Tổ quốc ta” nhạc và lời Mộng Lân. Có lời ca như sau

*Tổ quốc ta rộng bao la
Ngàn đất đai vì nhiều đồng lúa xanh mơn mơn
Rừng núi cao biển xanh xanh
Tổ quốc ta đẹp sao dải đất Bắc Nam nối liền*

Tổ quốc ta rừng bao la

Ngàn đất đai vì nhiều đồng lúa xanh mơn mơn

Rừng núi cao, biển xanh xanh

Tổ quốc ta đẹp sao dải đất Bắc Nam nối liền

Qua thời gian sử dụng cách làm này, tôi nhận thấy sự chuyển biến tích cực trong quá trình học tập của học sinh. Các em rất thích thú với việc nhìn tranh minh họa để

liên tưởng và gợi nhớ đến lời ca. Các em luôn có sự chủ động và tập trung cao độ khi đọc lời ca, đôi khi còn thi đua với nhau xem ai thuộc nhanh nhất. Từ đó giúp các em vừa nhanh thuộc lời vừa nhớ lâu. Đó là điều tôi hài lòng nhất khi sử dụng phương pháp này.

LIÊN HỆ TẢI MẪU

 ZALO: 0833206833

 Nội dung: Tải mã skkn *****

 Phí tải: 100.000 VNĐ

 Chỉ nhận thanh toán qua STK

TOPSKKN

B. Rèn luyện kỹ năng đọc nhạc ký hiệu bàn tay

Kỹ năng đọc nhạc theo ký hiệu bàn tay được là phương pháp đọc nhạc mà các nốt nhạc mà các nốt nhạc được kí hiệu bằng các tư thế khác nhau của bàn tay phương pháp này phù hợp với đặc điểm tư duy của học sinh đặc biệt là đối với các em lứa tuổi tiểu học với tư duy trực quan bằng hình ảnh cụ thể. Mỗi một âm trong hệ thống